

7. A – úterý 31. 3. 2020

MATEMATIKA

Přímá úměrnost (p.ú.)

prostudovat úvodní příklad str. 190 včetně tabulky a grafu

do ŠS: zapsat Pamatujte si str. 190-191

udělat tabulku + graf pro $y=2 \cdot x$ podle str.190

PS 2.díl 158/7a,b,c do všech tabulek doplň do prvního řádku postupně čísla 0,1,2,3,4

do druhého řádku vypočítej y_1, y_2, y_3 podle rovnice p.ú. napsané vedle tabulky

tzn v a) doplníš do druhého řádku stejná čísla jako v prvním řádku

v b) dvojnásobek čísel

v c) poloviční čísla

ke každé tabulce sestrojíš do připravené soustavy souřadnic graf (každá tabulka bude mít graf jinou barvu)

souřadnice jednotlivých bodů získáš z tabulky z jednoho sloupce (tedy 5 bodů v každém grafu)

každý bod bude mít souřadnice $[x;y]$, např. pro a) první bod pro $x=0$ je $y=0$

bude mít souřadnice $[0;0]$

např. pro b) poslední bod pro $x=4$ je $y=8$ bude mít souřadnice $[4;8]$

ČESKÝ JAZYK (LITERATURA)

I. Kontrola PL z minulé hodiny (úterý 24. 3.)

Vysvětlivka: VOŽ = volné odpovědi žáků

Kain a Ábel (Genesis 4,1–17.25–26)

Následující příběh vypráví o dvou bratrech. Zatímco do prvorozeného Kaina rodiče vkládají naději, že se lidé vrátí do ráje, od druhorozeného se nečeká nic. Když potom oba bratři přináší Hospodinu oběť, Hospodin přijímá jen tu Ábelovu, což Kaina rozčílí. Hospodin tak ovšem činí jen proto, aby Kaina vyléčil z pýchy. Proto ho také dopředu varuje, aby se nedopustil hříchu. Kain ovšem svému hněvu podlehne a bratra zabije.

¹I poznal člověk svou ženu Evu a ta otěhotněla a porodila Kaina. Tu řekla: „Získala jsem muže, a tím Hospodina.“
²Dále porodila jeho bratra Ábela. Ábel se stal pastýřem ovcí, ale Kain se stal zemědělcem.

³Po jisté době přinesl Kain Hospodinu obětní dar z plodin země. ⁴Také Ábel přinesl oběť ze svých prvorozených ovcí a z jejich tuku. I shlédl Hospodin na Ábela a na jeho obětní dar, ⁵na Kaina však a na jeho obětní dar neshlédl. Proto Kain vzplanul velkým hněvem a zesinal v tváři. ⁶I řekl Hospodin Kainovi: „Proč jsi tak vzplanul? A proč máš tak sinalou tvář?”

⁷Což nepřijmu i tebe, budeš-li konat dobro? Nebudeš-li konat dobro, hřích se uvelebil ve dveřích a bude po tobě dychtít; ty však máš nad ním vládnout.“ ⁸I promluvil Kain ke svému bratru Ábelovi... Když byli na poli, povstal Kain proti svému bratru Ábelovi a zabil jej.

⁹Hospodin řekl Kainovi: „Kde je tvůj bratr Ábel?” Odvětil: „Nevím. Cožpak jsem strážcem svého bratra?”

¹⁰Hospodin pravil: „Cos to učinil! Slyš, prolitá krev tvého bratra křičí ke mně ze země. ¹¹Budeš nyní proklet a vyvržen ze země, která rozevřela svá ústa, aby z tvé ruky přijala krev tvého bratra. ¹²Budeš-li obdělávat půdu, už ti nedá svou sílu. Budeš na zemi psancem a štvancem.“ ¹³Kain Hospodinu odvětil: „Můj zločin je větší, než je možno odčinit. ¹⁴Hle, vypudil jsi mě dnes ze země. Budu se muset skrývat před tvou tvář. Stal jsem se na zemi psancem a štvancem. Každý, kdo mě najde, bude mě moci zabít.“ ¹⁵Ale Hospodin řekl: „Nikoli, kdo by Kaina zabil, bude postižen sedmeronásobnou pomstou.“ A Hospodin poznamenal Kaina znamením, aby jej nikdo, kdo ho najde, nezabil.

¹⁶Kain odešel od tváře Hospodinovy a usadil se v zemi Nódu, východně od Edenu. ¹⁷I poznal Kain svou ženu, ta otěhotněla a porodila Enocha. Tu se dal do stavby města a nazval to město Enoch, podle jména svého syna.

(ekumenický překlad)

1. Charakterizuj Kaina a Ábela. částečné VOŽ

Kain – zlostný, závistivý, žárlivý, zemědělec

Ábel – pracovitý, možná skromnější, pastýř

2. Rozhodni o pravdivosti následujících tvrzení.

Kain byl synem prvních lidí. PRAVDA LEŽ

V úryvku vystupuje pět postav. PRAVDA LEŽ

Ábel byl zemědělec. PRAVDA LEŽ

Kain svého činu nelitoval. PRAVDA LEŽ

Kain měl ženu a zplodil syna. PRAVDA LEŽ

3. V textu se hovoří o Kainově znamení. Toto slovní spojení se ustálilo v podobě rčení „má Kainovo znamení“. Co toto rčení znamená?

- a) je něčím vinen, ale přesto se mu ve všem daří
 b) ulpěla na něm vina a ostatní ho proto nepřijímají
 c) je něčím neprávem obviněn

4. Ve třídě zdramatizujte text.

Rozdělte se na tři skupiny. Jedna budou žalobci, druhá obhájci a třetí porota. Pro Kaina i Ábela si připravte žalobu i obhajobu. Informace o případu si můžete i domýšlet (např. jak se vyvíjel jejich předchozí život). Po přednesení žaloby reaguje obhajující strana svými argumenty a probíhá debata. Na závěr procesu porota vynese rozsudek a označí viníka Ábelovy smrti.

V jeskyni Polyfémově

Večer, když se jednooký vrátil, jsme měli všechno připraveno. Ten obrovský kůl jsme zostřili do špice, rozpálili ho na konci nad ohněm a dobře ho schovali do řeřavějšího popela v koutě jeskyně. Obr si počínal jako den předtím. Odklopil balvan, vpustil ovce i kozy, pak vlezl do jeskyně a zase zatarasil vchod. Když podojil, začal se po nás ohlížet a dva si opět vybral k večeři.

Sebral jsem všechnu odvalu, nalil do jedné z dířů víno z měchu, který jsme vzali s sebou, a popošeł o několik kroků až před Polyféma.

„Kyklope, když víš, jak ti chutná lidské maso, měl bys ochutnat i naše víno,“ řekl jsem. „Je výborné, je to poslední zbytek, který jsme zachránili z lodi. Snad se po tom doušku nad námi smiluješ a nebudeš k nám tak krutý.“ (...)

Nalil jsem mu znovu až po okraj a Kyklópos vyzunkl dířku, jako by to byl náprstek, a pak chtěl ještě podruhé a potřetí. Začínal mít pomalu v hlavě.

„Tak jakpak ti říkají?“ blábolil těžce.

„Nikdo, Kyklópe, když to chceš vědět,“ řekl jsem. „Nikdo je moje jméno.“ (...)

„Nikdo – a teď si – na chvíli – zdfimnu...“

Zvrátil se naznak jak široký tak dlouhý a rozvalen zůstal bez vlády ležet uprostřed sluje. (...) Polyfémos byl rázem v limbu.

Teď přišla konečně naše chvíle!

Kyví jsem na své druhy, nastavili jsme špičku našeho kůlu nad plameny plápolajícího ohně a počkali, až se rozpálí. Potom jsme ho spojenými silami zvedli do výšky a zprudka ho vrazili chrápajícímu obru do oka. Zasyčelo to, jako když kovář ponoří rozžhavené železo do vody, a Kyklópos zavyl, až se celá jeskyně otřásla jako při zemetřesení. (...) Obr začal pobíhat po jeskyni, divoce kolem sebe mlátil rukama a řval tak pronikavě, že se před slují začali sbíhat Kyklóповé z celého sousedství.

„Co se děje? Proč ten rámus, Polyféme? Co nás budí?“ bylo slyšet zvenčí, ale Polyfémos pobíhal po jeskyni a ječel na plné kolo.

„Nikdo! Přátelé – Nikdo!“

„Tak proč vyvádíš a křičíš, jako by tě nabodávali na rožeň? Nebo tě někdo vraždí?“

„Jak se tak můžete ptát?“ řval Polyfémos bolestí. Copak to neřikám jasně? Ni – kdo!“

„Zase jsi přebral vína,“ odpovídali zvenčí Kyklóповé a já jsem se tetelil radostí, jak je to mé chytře smyšlené jméno zmatlo.
(převyprávěl Jaroslav Hulák)

1. Jak Odysseus přelstil Polyféma?

Namluvil mu, že se jmenuje Nikdo, aby potom, až Polyfémovi vypíchne oko, se Kyklóp nedovolal pomoci.

2. Jak jsou v souvislosti s Polyfémem v textu vyjádřeny následující výrazy?

- a) opil – začínal mít v hlavě, přebral vína
b) nehýbe se – zůstal bez vlády ležet
c) usnul – byl rázem v limbu

3. V textu podtrhni přirovnání.

4. Nikdo patří mezi zájmena:

- a) osobní
b) přivlastňovací
c) neurčitá
d) záporná

5. Do tabulky doplň Polyfémovy a Odysseovy vlastnosti. Částečně VOŽ

Polyfémos	Odysseus
hloupý, velký, silný, zlý	chytrý, mazaný, odvážný

6. Jaký mají na Polyféma názor ostatní Kyklóповé? Ze které věty či vět to poznáš?

Považují ho za opilce. „Zase jsi přebral vína,“ odpovídali zvenčí Kyklóповé.“

Řekl a ostrý meč si z pochvy vytáhl, jenž mu na dosah po boku visel, meč nesmírně pevný a velký, nachýlen vyrazil vpřed jak ve výši letící orel, který směřuje na pláň a řítí se temnými mraky, aby buď něžné jehně, neb plachého zajíce lapil. Tak tedy vyrazil Hektór a mával broušeným mečem.

Achilleus vyskočil též, hněv lýtý mu zaplavil srdce, přes prsa kulatý štít si nastavil k ochraně krásný, plný ozdob, a kýval svou lesklou přílbicí s čtyřmi hřebeny: zlaté žíně, tak nádherné, kolem ní vlály, které mu zasadil husté bůh Hefaistos v chochol té přílby. Jako as večerní hvězda se třpytí, když v temnotě noční vzhází a nejkrásnější z hvězd na nebi jeví se, tak též zářilo přeostře kopí, jímž Achilleus hrozivě mával v ruce a Hektoru chystal již záhubu, božskému reku, pátral po krásném těle, kde ostří by nejlépe vniklo.

Potud však tělo mu kryla ta krásná bronzová výzbroj, kterou si uchvátil tehdy, když silného Patrokla zabil, že bylo vidět jen krk, jež od plecí dělí kost klíční, jicen, kde lidský život lze naráz nejsnáze přervat – tam, jak se Hektór naň hnal, ho Achilleus bodl svým kopím: rázem měkounkou šíjí mu projelo ostří skrz naskrz.

(přeložil Rudolf Mertlík)

1. Co je tématem úryvku?

souboj mezi Achilleem a Hektórem

2. Vypiš postavy, které v úryvku vystupují.

Achilleus, Hektór

3. Vlastními slovy popiš Achilleovu výzbroj. Částečně VOŽ

Sestávala z vyzdobeného štítu, přílbice se čtyřmi hřebeny, do níž byl zasazen chochol ze zlatých žíní, a ostrého kopí.

4. Ke každému z následujících knižních slov přiřpi jemu odpovídající výraz.

lapil

chytil

nachýlen

nakloněn

neb

nebo

hněv lýtý

velký hněv

as

así

rek

hrdina

5. Jakou oblast působnosti má řecký bůh Hefaistos?

- a) moře
- b) válka
- c) pteň a kovářství
- d) podsvětí

6. V textu podtrhni dvě přirovnání. Ke každému z nich vymysli a napiš jinou, na dané místo textu se hodící alternativu.

Částečně VOŽ

7. Z textu vypiš jeden příklad ke každému z následujících jazykových prostředků.

epiteton – něžné jehně

přívlastek neshodný – meč nesmírně pevný a velký

8. Zakroužkuj pravdivá tvrzení.

- a) Ilias je epos popisující obléhání Tróje Řeky.
- b) Patroklés bojoval na straně Trójanů.
- c) Hektór Achillea bodl kopím.
- d) Hektór zabil Patrokla.

II. Nové zadání

Opakovací test (odpovědi napiš do sešitu)

1. **Co je to balada?**
  - a) ponuré lyrickoepické dílo se špatným koncem
  - b) lyrické dílo se špatným koncem
  - c) romantický příběh
2. **Které schéma označuje rým obkročný?**
  - a) aabb
  - b) abcb
  - c) abba
3. **Jak se nazývá zvuková shoda slov v poezii?**
  - a) strofa
  - b) verš
  - c) rým
4. **Co obsahuje výraz „vypil sklenici“? přisuzována**
  - a) metaforu
  - b) Epiteton
  - c) Metonymii
5. **Jak se nazývá přepisování lidských vlastností neživým věcem?**
  - a) oxymóron
  - b) personifikace
  - c) přirovnání
6. **Který výraz označuje jeden z druhů rýmů?**
  - a) přerušovaný
  - b) přerývaný
  - c) překotný
7. **Ve kterém výrazu se nachází metafora?**
  - a) celé kino se smálo
  - b) posloucháme Mozarta
  - c) mám husí kůži
8. **Z jaké literatury pochází epos o Gilgamešovi?**
  - a) egyptská literatura
  - b) indická literatura
  - c) sumerská literatura
9. **Z jaké doby pochází nejstarší literární dílo?**
  - a) 800 př. n. l.
  - b) 4000 př. n. l.
  - c) 100 n. l.
10. **Kdo je autorem eposu Ilias?**
  - a) Aristoteles
  - b) Ezop
  - c) Homér
11. **Která charakteristická vlastnost je Odysseově manželce?**
  - a) věrnost
  - b) pýcha
  - c) lehkomyšlnost
12. **Kde se převážně odehrává děj eposu Ilias?**
  - a) Théby
  - b) Delfy
  - c) Trója
13. **Kterého z autorů neřadíme mezi dramatiky?**
  - a) Ezop
  - b) Euripides
  - c) Sofokles
14. **Se kterou bytostí se nepotkal Odysseus na své cestě z trojské války?**
  - a) Medúsa
  - b) Kyklop
  - c) Kirké

2. Zapsat do sešitu

Období před vznikem česky psané literatury

r. 863 příchod Konstantina (Cyrila) a Metoděje ze Soluně na území Velké Moravy (pozval je velkomoravský kníže Ratislav, aby zde šířili vzdělanost a křesťanství).

Význam:

- politický (hráz proti francké expanzi)
- náboženský (podařilo se jim dosáhnout papežova uznání slovanského bohoslužebného obřadu)

staroslovenština povýšila na kulturní jazyk)
- literární (základ 1. slovanského písma = hlaholice)

staroslověnština = 1. slovanský kulturní jazyk

jejím základem bylo makedonské nářečí starobulharského jazyka, který byl srozumitelný i obyvatelům našich zemí

Po smrti obou bratří vymohli na papeži němečtí kněží, odpůrci slovanského bohoslužebného obřadu, zákaz konat bohoslužby slovanským jazykem. Metodějovi žáci museli opustit Moravu, odešli do Bulharska (zde vzniklo 2. slovanské písmo – cyrilice = základ azbuky) a na Kyjevskou Rus.

Staroslověnské literární památky:

- bohoslužebné texty
- Život Konstantina a Metoděje (dříve Panonské legendy)

Legenda = veršovaný nebo prozaický literární (slovesný) útvar, v němž se vypráví o životě, skutečích, zázracích a mučednictví církevních světců.

DĚJEPIS

prezentace **Lucemburkové**, opsat slidy 11,13 a 15, pak text opakování doplňování do textu buď vytiskni a doplň nebo opiš dozadu do sešitu (veškeré materiály na mailu dejepis.perina@seznam.cz, heslo: perina1139 složka 7. ročník)

FRANCOUZSKÝ JAZYK

Do sešitu vypracuj cvičení **popis osoby**, pracuj se slovníkem (kniha nebo internet) nikoli překladač! (veškeré materiály na mailu dejepis.perina@seznam.cz, heslo: perina1139 složka 7. ročník)

NĚMECKÝ JAZYK

Učebnice str.9, cvičení 11, Ich will....(chci). Budete tvořit minialogy a používat přitom slovní zásobu ze cvičení 9 a 10. Dva minialogy zapíšete do školního sešitu.

Učebnice str. 54 - slova složená, přečtete si příklady. V němčině je hodně složených slov a **ČLEN** se řídí podle **POSLEDNÍHO SLOVA**.

Učebnice str. 10, cvičení 12 - napište do školního sešitu co nejvíce složených slov.

Upozorňuji, že ČLEN druhého slova se stává členem slova složeného! Příklad: die Tennisschuhe, der Tennisball, das Surfbrett

Pracovní sešit str. 41 - napsat a naučit se další slovní zásobu od **gemein** - str.42 **der Rollschuh**.

RUSKÝ JAZYK

Názvy vlastností – 11.lekce – procvičování

1. Učebnice str. 52/2A – vypiš vlastnosti dětí, např.: „Lěna - sportívnaaja, Saša – dobryj“
2. Učebnice str. 53/2B – do sešitu
3. Pracovní sešit – str. 68/2